

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Een kommetje vol fruit

Tekst en illustraties van Xavier Deneux

Uitgave van Oogappel; 2020; Stevig kartonnen boekje met zeven bladzijden, elk met een schuifje

Je hebt dit mooi glanzend witte boekje in je handen, ziet de vrolijke banaan en je bladert nieuwsgierig door naar de appel met rode wangetjes, de partjes oranje mandarijn en de sappige gele citroen. De felle vrolijke kleuren en de eenvoudige vormen springen je tegemoet. De groene peer is van binnen bijna wit. Door een schuifje te bewegen tover je een lach op zijn gezicht en twee rode kersen laat je schommelen. Tot slot draai je met je vinger aan een kleine ronde schijf en meng je alle kleurtjes. Dat is precies wat er gebeurt als je verschillende stukjes fruit in een kommetje husselt, klaar om opgepeuzeld te worden!

Vanaf rond 12 maanden

Je ziet ze zitten in hun kinderstoel, de dreumesen met een stukje banaan, peer of mandarijn in hun knuistje, het sap druppelend van hun kin. Samen aan de grote tafel waar het fruit is geschild, in stukjes gesneden en verdeeld in kommetjes, voor ieder kind een. Zo gaat dat misschien ook in jouw groep. Een dagelijks terugkerend ritueel, vertrouwd, lekker en gezond. Het is vooral een feestje voor de zintuigen van de kleintjes: een rijpe banaan ruikt sterk, een mandarijn smaakt zoet, een peer is hard of zacht, zo ziet een citroen eruit en zo klinkt het als je aan een stukje appel knabbelt. Ruiken, proeven, voelen, zien en horen, allemaal zintuigelijke ervaringen waar jonge kinderen zo gevoelig voor zijn. Daarom past dit boekje zo fijn in deze fase. Ze herkennen de verschillende soorten fruit al wel van de plaatjes en hun ogen zoeken of ze die ook zien in de fruitschaal. Ja? Misschien volgt er dan prompt een priemend vingertje: 'Die banaan wil ik!'

Vorbereiding

Zo'n eenvoudig boekje lijkt heel gemakkelijk om te lezen met dreumesen. Maar als je er een rijk voorleesmomentje van wilt maken, vraagt het toch even wat voorbereiding om eruit te halen wat erin zit.

- Vraag je af wat je een goed moment vindt om dit boekje te lezen met dreumesen. Tijdens het tussendoortje is het eigenlijk nooit goed om voor te lezen. De bedoeling is immers dat ze volop meedoen en gericht zijn op het boek. Een tussendoortje is bedoeld om helemaal gericht te zijn op samen lekker zitten smullen. Dus je leest ervoor of erna.
- De schuifjes zijn attractief, werken soepel en hebben duidelijk effect. Je laat zien wat er met het fruit gebeurt als je de schuifjes hanteert. Dat willen ze natuurlijk vooral zelf doen. Ze krijgen die kans als je het boekje leest met een kind individueel, of met tweetjes tegelijk.
- De zeven kleuren zijn opvallend, zeker wanneer je ze stevig rond laat draaien op de laatste bladzijde. Dreumesen beleven die kleuren wel intensief maar weten nog lang niet hoe ze heten. Ga er speels mee om, zonder er nadruk op te leggen.
- De tekst biedt je houvast om iets ook nog in je eigen woorden te vertellen.

BoekStart

Introductie

Verzin een eenvoudige introductie-activiteit die heel dicht bij de concrete ervaring van de kinderen ligt. Je neemt het boek er al bij of je doet dat direct na de activiteit.

• Partjes mandarijn

Doel: de kinderen in de sfeer van het boek brengen

- » Gebruik een echte mandarijn en teken er oogjes en een mond op, net als op het grappige plaatje in het boek. Je laat hem praten, bijvoorbeeld: 'Willen jullie mij opeten? Doe mijn jasje maar uit.' Je pelt hem, maakt partjes en deelt die uit. Alles op? Toon dan de mandarijn in het boek en hoe die in partjes verdeeld wordt. Het voorlezen kan beginnen.

• Een kommetje fruit

Doel: voorkennis oproepen over hoe je fruithapjes maakt

- » Je betreft de kinderen bij het klaarmaken van hun fruithapje. Ze zien hoe jij fruit, dat ze later in het boek zien, schoonmaakt en partjes maakt. Maak er een spelletje van: welke doen we eerst in jullie kommetje en welke kiezen we daarna? Hussel dan de partjes door elkaar. Dat ziet er lekker uit!

Voorlezen

Dit is een gezellig boekje om te lezen met dreumesen. Je kunt ze er vast mee boeien als je vooraf nadenkt over hoe je dat het beste kunt doen.

- Kijken en vasthouden, ontdekken en uitproberen, vaak hetzelfde willen doen met net dat ene schuifje en daar plezier in hebben: dat is lezen met dreumesen! Het boekje is stevig genoeg om ze het zelf te laten hanteren. Jij stemt je af op wat het kind wil doen. Dat wil zeggen dat niet jij bepaalt wat het moet doen.
- Je probeert wel kansen te grijpen voor interactie die van jou uitgaat. Bijvoorbeeld om te wijzen op de rode wangetjes van de appel, en om te vertellen over het sap dat je uit de citroen knijpt, de gezichtjes op de blauwe bessen en hoe grappig de kersen schommelen samen. Neem het echte fruit er bij om te vergelijken.
- Naast de namen van de vruchten zijn er veel woorden die je kunt laten horen: fruitsla, banaan met bruine vlekjes, steel en blaadjes, de schil, schillen, doorsnijden, delen, zacht, afpellen, delen, schuiven, lachen, gezicht, persen, sap, druppels, stukje, knoeien, draaien, kleuren, husselen, en nog veel meer!
- Er zijn onderwerpen waarover je gesprekjes voert, bijvoorbeeld: dat je de schil niet opeet, dat die in een afvalbak gaat, welk fruit je moet schillen en welk fruit niet, dat het fruit in hun buik komt, in welk fruit pitjes zitten en dat je die meestal niet opeet.

Activiteiten

Door na het lezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor meer plezier en verwerking.

• Speelgoedfruit

Doel: verwerken en verbreden van het thema; spelplezier; woorden en begrippen herhalen

- » Gebruik houten of kunststof speelgoedfruit om de kinderen zelf mee te laten spelen. Het meeste is herkenbaar maar door er een paar andere soorten bij te kiezen, verbreed je hun kennis. Je geeft spelprikkel, bijvoorbeeld doen-alsof: schillen, snijden, pellen, in partjes delen, en eten.

• Figuurtes van fruit

Doel: verwerken van het thema; woorden en begrippen herhalen

- » In plaats van de fruitstukjes te husselen maak je er op bordjes figuurtes van. Je snijdt wat verschillend fruit op een bepaalde manier en rangschikt dat plat op een bordje. Je laat de kinderen op hun eigen manier helpen.

• Liedjes

- » Afspeellijst BoekStart ['Zingen met je baby'](#): liedje nr 19 'Fruithapje' (Dirk Scheele)
- » Liedje 'Appel, peertje en banaan' (Ageeth de Haan: [Bijt'ie in je bil](#))